

جداول از کتاب دهم من مجلدات تاریخ التواریخ

بَلَّغْنَا السَّمَاءَ جَدًّا وَجَدُّوْنَا وَإِنَّا لَنَرُّوْهُ فَوْقَ ذَلِكَ مَطَهْرًا
رسول خدا فرمود ای ابن ابی بلیه ای ای الجندیه قال اجل انشاء الله تعالی چون نصید را بپایان
آورد پیغمبر دو کت فرمود لا یفنیض الله فالت دار بن روی با کبر سن و چند آنکه پیر فرمودت شد هرگز

دندانهای او سیب یافت و هرگاه دندانهای او نکلد از نو بر آورد این شعر نیز از دست
ابن ابی بلیه و لا خیر فی حلم اذالم یکن له
و لا خیر فی جهل اذالم یکن له
بوا در می صنفی ان بکدرا
حلم اذاما آورد الامراض

یک روز نایب در مسجد الحرام درآمد در عهد امامت عبد الله بن زید و این شعر را وقت آنست کرد

حَبَّتْ لَنَا الصَّدْرُ لَنَا وَ لَنَا
و سَوَّبَتْ بَيْنَ الْخَلْقِ فِي الْحَوْبِ
اِنَّكَ اَبُو لَيْلَى بَجَوْبِ الدُّجَى
لِيَجِبَ مِنْهُ جَانِبًا دَعْدَعَتْ بِهِ
وَعَمَّانُ وَ الْفَارُوقُ فَارَاحَ مَعِدَا
فَعَادَ صَبَاحًا حَالِكًا لِللَّيْلِ مُظْلِمًا
دَجَى اللَّيْلِ جَوَابُ الْفَلَاحِ عَمَّانُ
مُرُوفُ اللَّيَالِي وَ الرَّفَاقُ الْمُصَمَّمُ

عبد الله گفت یا بلیه ترا در مال الله دو حق است نخست حق ادراک صحبت رسول الله و دیگر حق شرکت با مسلمانان
در بنی ایشان نگاه دست نایب را گرفت و بدار نعم آورد و بهشت شتر او را عطا کرد و حملی بزرگ از کندم و در
دیگر او را داد و فقال لنا نایب اشهد ان لا اله الا الله رسول الله يقول ما و لیت فریش فقد كنت و استرحت
فرحت و حدثت فصدقت و عدت خیرا فانما نخرجنا فانا و النبون لنا ضمین یعنی از رسول خدا
شنیدم که فرمود چون کسی از قریش حکومت یابد و عدالت کند و خواهنده را از رحمت دریغ ندارد و چون حدیث
کن سخن بکذب نراند و با وعده خویش وفا نماید من و تمامت پیغمبران ضامن اصلاح امر او ایم قستی خیان
است که نایب با جماعتی از بنی عامر از بصره پیرون شدند و زراعت کاهی را علف چمر کرد ابو موسی اسیر
که از قبل عثمان بن عفان حاکم مکه بود جماعتی را فرستاد تا ایشان را طرد و منع کردند و نایب را ما خود داشته

نزد یک ابو موسی بردند ابو موسی نایب را بست از یانه چند آسین نایب این شعر اشاد کرد

رَأَيْتُ الْبَكْرَ بَكْرِي مُؤَدِّ
فَإِنْ بَكْرُ ابْنِ عَمَّانَ آمِنًا
فَأَقْبِرَ النَّبِيَّ وَ صَاحِبِهِ
أَلَا صَلِّ إِلَيْهِمْ عَلَيْكُمْ
وَ اِنَّا زَاكِبُكَرًا لَأَشْعَرِيْنَا
فَلَمْ يَبْعَثْ لَكَ الْبَرَّ الْآمِنَا
أَلَا يَا غَوْثَنَا لَمْ يَنْصَحُواْنَا
وَ لَا صَلَّى عَلَي الْأُمْرَاءِ فِينَا

گویند وقتی نایب آنست کام که معویه سفر کوفه کرد بروی درآمد و پیش روی او با استاد و این شعر گفت

الزَّيَّانُ أَهْلُ الْمَشْرِيقِ زَيْجَا
مَلِكُكُمْ فَتَكَانَ الشَّرَّاءُ عَهْدُكُمْ
وَ إِنِّي نَصِيحٌ لَأَبْنَيْهِ عَلَى عَيْبِ
لَيْنَ لَمَّا كَلَّمَكُمْ حُلُومُ بَنِي حَرْجِ

معویه در شام شد و مروان بن الحکم را فرستاد تا اهل مال نایب را ما خود داشت این بود تا وقتی نایب بر معویه
درآمد و مروان و عبد الله بن عامر در نزد او بود و این شعر بخواند

حسد اول از کتاب و تمیم من مجلدات نسخ التواريخ

وَأَرَانِي طَرَبًا فِي أَيْرَاهُمْ
أَكْرَمُ الْعَدْرُو لَا أَفْضَلُهُ
طَرَبَ الْوَالِدِ أَوْ كَالْمُحْبَلِ
وَإِخْوَانِي إِذَا قَامَ مَعَلِ
إِنَّمَا ذِكْرِي كَنَارٍ يُقْبَلُ

بسم الله الرحمن الرحيم

الْأَيُّهَا الْبَاكِي لِأَخِي إِذَا دُرِّه
وَإِنْ أَنْتَ لَمْ تَنْصُرْ لِي كَأَجَانِي
تَحْمَلُ عَلَيَّ مَا يُجَدِّدُ الدَّهْرَ وَأَصْبِرُ
فَإِنْ كَانَ شُكْرُكَ الدِّينَ فَتَكْبِرُ

وغير از اشعار دوست

وَكَمْ مِنْ أَخِي عَيْنُهُ مُسْتَرٍ
وَإِخْرَفُ دُكَّانِ جَمِّ الْعِنَا
تَأْتِي لَهُ الْمَالُ حَتَّى يُجَبَّرَ
أَنْتَهُ الْخَوَارِثُ حَتَّى أَنْفَرُ
وَكَمْ غَائِبٍ كَانَ بِحُضْرِي الرَّيْ
وَالْقَضْمُ أَفْضَلُ مِنْ حَيْبِهِ
عَلَيْكَ مِنْ أَمْرِكَ مَا نَسَبُ
وَمَا الْبَغْيُ إِلَّا عَلَى أَهْلِهِ
رَبِّي الْغَضَبُ فِي عُنُقِ الْبِيَا
زَمَانًا مِنَ الدَّهْرِ تَمُّ الْكُوَيْ
وَبَيْنَ الْغَيْبِ يُحِبُّ النَّاطِرُ
فَأَحْمَدُ رَبِّي بِأَحْسَانِهِ
هَدَانِي نِعْمَتَهُ لِلْهُدَى
وَإِحْسَنَ رَبِّي قِيمًا مَضَى

وغير از اشعار دوست
بسم الله الرحمن الرحيم

وغير از اشعار دوست
بسم الله الرحمن الرحيم

وَأَيْنَ شِعْرًا بَعْدَ عَيْدِي أَسْتَكْرِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ لَا شَرِيكَ لَهُ
الْمَوْجُ اللَّيْلِي فِي النَّهَارِ
الْحَافِضُ الرَّافِعُ السَّمَاءِ
شَمَّ عَظَمًا مَا أَفَامَهَا سَبَبُ
شَمَّ كَسَى الرَّأْسِ وَالْعَوَانِ
مِنْ نَظْفِ مَدَّهَا مُقَدِّرُهَا
وَاللَّوْنُ وَالصَّوْتُ وَالْمَعَادُ
ثُمَّ الْإِبْدَانُ سَوْفَ يُحْكَمُ
فَأَشِيرُوا الْآنَ مَا بَدَأَ الْكَمُ
مَنْ لَمْ يَضَلْهَا نَفْسَهَا ظَلَمًا
النَّهَارُ لَيْلًا بَفَرَجِ الظُّلَمِ
الْأَرْضُ لَمْ يَبْنِ تَحْتَهَا دَعَا
ثُمَّ لَحْمًا كَسَاهُ فَالْحَمَامُ
أَشَارًا إِذَا تَخَالَفَ أَدِيمًا
يَخْلُقُ مِنْهَا الْإِنْسَانَ وَالنَّعَامَ
وَالْأَرْزَاقُ شَتَّى وَفَرْقُ الْكَلَامِ
وَاللَّهِ جَمْدًا شَهَادَةً فَمَا
وَاعْتَصِمُوا مَا وَجَدْتُمْ عِصْمًا

وقایع اقبالیم سببه بعد از هجرت رسول خدا الی زمانه

مرد از سبب خفیه سبب
بسیار است
همه نیکو است
توجه

فِي هَذِهِ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَلَا
عِصْمَةٌ مِنْهُ إِلَّا لِمَنْ عَصَمَا
مَا أَهَمَّ النَّاسَ هَلْ يُرَوِّجُ لِي
فَارِسٌ ثَارَتْ وَجَدُّهَا رَعْمَا
أَمْسُوا عَيْنِيَا بِرَعُونَ مَا نَكْمُرُ
كَأَنَّا كَانُوا مُلْكُهَا حُلْمَا
مِنْ سَبَابِ الْحَاضِرِينَ مَا رِبَاذُ
بَنُونَ مِنْ دُونَ سَبِيلِ الْعَرَا
نَفَرَتُوا فِي الْبِلَادِ فَاغْرَبُوا
أَهْوَنَ وَذَاقُوا الْبُؤْسَ وَالْقَلْبُ
وَبَدَلُوا السِّدْرَ وَالْأَرَاكَ
بِالْحِطِّ وَالْبُنْبَانَ فَمُهْدِيَا

مرد از سبب خفیه سبب
بسیار است
همه نیکو است
توجه

در اسم از اشعار ما بجهت جدی است

الشيء الغيرة واليه
الشيء المنبسط
الشيء المنبسط

جَزَى اللَّهُ عَنَّا رَهْطَ قُوَّةٍ نَصْرَةً
وَقَدْ أَنْ بَعْضُ الْفِعَالِ يُرْوَجُ
هُمُ الْيَوْمَ أَذْبَارُ الْمُلُوكِ مُلُوكُنَا
فِعَالًا وَجَدًّا غَيْرَ أَنْ لَمْ يُرْوَجُوا
خَلَا الْخَيْرُ عَنْ حَدِّ الْوَجْهِ فَاكَا
وَكَانَتْ عَلَيْهَا قُوَّةٌ مَا تَبْلُغُ
نَدَارَكَ مَرْوَانَ بْنِ مَرْزُوقَةَ
بِفَانٍ أَهْوَى وَالْجَوَائِحُ تُخْلَعُ
بَارِعًا عَنْ مِثْلِ الطُّودِ مُخِيبًا
وَقُوفٌ لِلْحَاجِّ وَالرَّكَّابِ هَلِجُ
بُنْيَانُ إِذْ جَاءَ الصَّبَاحُ نِسَامُ
نَشِيدُ خَالَاتِ الدُّرُوعِ نَشْرُ

قوة
مرد از سبب خفیه سبب
بسیار است
همه نیکو است
توجه

الشيء الغيرة واليه
الشيء المنبسط
الشيء المنبسط

و نیز باجهت گوید

الشيء الغيرة واليه
الشيء المنبسط
الشيء المنبسط

فَنِي كَانَ فِيهِ مَا بَشَّرَ صِدْقَهُ
عَلَى أَنْ فِيهِ مَا بَشَّرَ الْآعَادِيَا
فَنِي كَلِمَاتٍ اخْتَلَفَ غَيْرَ أَنَّهُ
جَوَادُ قِنَابِيٍّ مِنَ الْمَالِ بَاقِيَا
الْمَرْغَبِيُّ أَنْ رُزِقَتْ مُحَارِبَا
فَأَلَّتْ مِنْهُ الْيَوْمَ شَيْءٌ وَلَا لِيَا
وَمِنْ قَبْلِهِ مَا فَذَّرُ رُزِقَتْ بِيُوحِ
وَكَانَ ابْنُ أَبِي وَالْحَلِيلُ الْمَصْفَا
أَنْتُمْ طَوِيلُ السَّاعِدِينَ سَبْدَعُ
إِذَا الْمَرْجُحُ لِلْجِدَا صَبَحَ غَادِيَا
بَدْرُ الْعُرُوقِ بِالسِّنَانِ وَبَشْرُ
مِنْ الْحَمْدِ مَا بَشَّرَ وَإِنْ كَانَ غَالِيَا

الشيء الغيرة واليه
الشيء المنبسط
الشيء المنبسط

عباس بن مرداس
شاعر رسول الله

دیگر از شعرای رسول خدای عباس بن مرداس است و کینت او ابو الفضل و برداتی ابو الهیثم است موعبتا
ابن مرداس بن ابی عامر بن حارث بن عبد بن عبس بن رفاعه بن الحارث بن حنی بن الحارث بن هبته بن سلیم
بن اکرته ابن حفصه بن قیس بن عیلان بن مضر بن نزار السامی و مادر او را خندا نام بود او نیز در آثار شعر دستی قوی داشت
بالجمله عباس بن مرداس شاعری طلیق اللسان بود و در فن فردوسیت و شجاعت نامبردار بود چنانکه در مجلد دوم
کتاب اول در قصه طعام بدان اشارت رفت گویند در زمان جاهلیت جماعتی شرب خمر را بر خود حرام ساختند
مختار بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بود و در وی که اتفاقا بد کردند عبدالمطلب بن جدعان و شیبته بن سعید
در قه بن نوفل و دلید بن مغیره و عامر بن ضرب بودند دیگر ابو بکر و عثمان بن عفان و عثمان بن مطعون و
عبد الرحمن بن عوف و میس بن عاصم بودند عباس بن مرداس نیز از آن جماعت بود که در زمان
جاهلیت از خوردن خمر گریز کرده گرفت گوید سبب اسلام من آن شد که پدرم مرداس را بتی بود که ضار نام داشت

سبل اول از کتاب دهم من مجلدات مانع التواریخ

تقی که از جهان بیرون میشد مراد صیبت کرد که در عبادت ضمار خوشترین داری کن من نیز بعد از پدر هر با داد معبود
ضمار بر می رستم و شرط عبادت که هشتم این بود تا خبر بعثت رسول خدا بالا گرفت تا گاه نهمی با یکی هم دیگر از معبود
ضمار شنیدم چون بدردن رستم بد هشتم که این با نکت از درون ضمار بر می آید و این شعر را در آن وقت می کند

قُلْ لِلْفَبَائِلِ وَالْعَشَائِرِ كُلِّهَا هَلَكَ الْأَنْبِيسُ وَعَاشَ أَهْلُ الْمَجْدِ
إِنَّ الدَّائِرِينَ النَّوَةَ وَالْهُدَى بَعْدَ بَنِي مَرْيَمَ مِنْ فُرْسِ تَهْمَنْدِ
أَوْ دَى ضَمَارٍ وَكَانَ يُعْبَدُ قَبْلَ الْكِتَابِ إِلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ

نه سخن

عباس بن مرداس گوید مردمان قبیله این قصه را اینها بداند شد و من نیز خاموش بودم تا آنگاه که غزوه احزاب
پای رفت کیش چنان افتاد که در طریق ارض عقیق بر پشت شتر خواب مرار بوده بود تا گاه با یکی از خواب بخت

چون نگران شدم مرد را نگرستم که بر پشت شتر مرغ سوار بود و این سخن می گفت
إِنَّ النُّورَ الَّذِي دَفَعَ مِنَ الشَّامِ يَوْمَ الْأَشْهِنِ وَلَيْلَةَ الثَّلَاثِ
مَعَ صَاحِبِ النَّافِذِ الْعَضْبَاءِ فِي دِيَارِ بَنِي أَخِي الْعَنْفَاءِ

سریع
سریع

جواب او را از جانب شمال گوینده می گفت

بَشِيرِ الْجِنَّ وَاجْناسِهَا أَنْفَدَ وَضَعَتِ الْمَطَى أَخْلَادَهَا

عباس بن مرداس گوید چون ایخاد شد بدیدم سخت بر رسیدم و در هشتم که رسول خدای محمد مصطفی است پس هشتم
و حضرت رسول ششادم سدانی کرشم و مراحت کردم و تشر در ضمار در زدم و سوختم و این شعر می گفتم

لَعَمْرُكَ إِنِّي يَوْمَ أَجْعَلُ جَاهِدًا ضَمَارًا لِرَبِّ الْعَالَمِينَ مُسَاكِمًا
وَتُرْكِي رَسُولَ اللَّهِ وَالْأَوْجُوهَ أَوْلِيكَ أَنْصَارُهُ مَا أَوْلِيكَ
كثَارِ لِكَ سَهْلِ الْأَرْضِ وَالْحَرْبِ لِيَسْلُكَ فِي قَبْرِ الْأُمُورِ الْمَسَاكِمًا
فَأَمِنْتُ بِاللَّهِ الَّذِي أَنَا عَبْدُهُ وَخَالَفْتُ مَنْ أَمْسَى يُرِيدُ إِلَيْهَا
وَتَبَتُّ وَبِحُجِّي تَحْوَمُكَ فَاصِدًا وَبَايَعْتُ بَيْنَ الْأَخَشِينِ الْبُرْجَانِيَّةَ
نَبِيًّا أَنَا بَعْدَ عَيْسَى بِنَا طِيطِي مِنَ الْحَقِيقِ الْفَضْلِ مِنْهُ كَذَلِكَ
أَمِينًا عَلَى الْقُرْآنِ أَوْلَى شَيْئًا وَأَخِرَ مَبْعُوثٍ يُحْيِي الْمَلْدَانِيَّةَ
فَأَنْفَدْنَا مِنْ حُفْرَةِ النَّارِ بَعْدَنَا خَرَجْنَا بِأَطْرَافِ الْوَالِيَّةِ الْمَوَارِكَا
أَلَا فِي عُرَى الْأَسَدِ الْبَعْدِ فَاخْطَمَهَا حَتَّى أَقَامَ الْمَنَاسِكَا
رَأَيْتُكَ بِأَخْرِ الْبَرِيَّةِ كُلِّهَا نَوَسَطْتَ فِي الْفُرْجِ مِنَ الْمَجْدِ كَمَا
سَبَقَهُمْ بِالْجُودِ وَالْمَجْدِ وَالْعِلْمِ وَبِالْعَايَةِ الْفُصُولِ وَالسَّنَا
فَأَنْتَ الْمُصَفَّى مِنْ فُرْسِ إِذَا سَمِعْتَ عَلَامَتَهَا نَفَى الْفُرُومِ الْعَوَانِكَا

از ضمار
رومیس و الامتد
مک
المدنی
از دنی
مک
الانصاف
سک
اسد
تعم
مع
از
از

سریع
سریع

دوم از اشعار اوست

رَأَى الرَّجُلَ النَّخِيفَ وَتُرْدَرِيهِ فِي أَنْوَابِهِ اسْدُ زَيْبَرِ

ويعجز

وقال قاليم سجد بعد از هجرت رسول خدا صلی الله علیه و آله

وَيُحْيِكَ الطَّرِيقَ فَيَبْنِيهِ
فَاعِظْ الرِّجَالَ لَمْ يَخْرُ
بَغَاتِ الطَّرِيقِ أَكْثَرُ مَا فَرَاخَا
ضِعَافِ الطَّرِيقِ اطْوَاهَا جَسُومًا
لَقَدْ عَظُمَ البَعِيرُ بِعَبْرَتِكَ
بَصْرُهُ الصَّبِيُّ كُكُلٌ وَجَدَّ
وَبَضْرِبُهُ الْوَلِيدُ بِالْهَرَاوَا
فَإِنْ أَلِكُ فِي شِرَارِكُمْ فَلَيْلًا

فَخَلَّفَ ظَنَنَكَ الرَّجُلَ الطَّرِيقَ
وَلَكِنْ فَخْرٌ هُكْرٌ وَخَيْرٌ
وَأَمَّا الصِّغَرُ مَقْلَانِ نَزُورٍ
وَلَمْ تَطَّلِ الْبُرَّاءَةَ وَلَا الصَّغِيرَاتِ
فَلَمْ تَسْتَفِنِ بِالْعِظْمِ البَعِيرُ
وَيُحْبِسُهُ عَلَى الخَنْفِ الْبُرُ
فَلَا غَيْرَ لَدَيْهِ وَلَا نَكِيرٌ
فَإِنِّي فِي خِيَارِكُمْ كَثِيرٌ

نقش نوحی از زبان
مردان غازی است
انگشت اندک
الکوتاه بعضا
جمع هر دو

نقش نوحی از زبان
مردان غازی است
انگشت اندک
الکوتاه بعضا
جمع هر دو

و ما قصه اسلام عباس بن مرداس را در تجارت اوراد حضرت سول رسکام عطا می نماید چه در این کتاب بر کتب
رقم کردیم گویند عبد الملک بن مروان تقیه کرد که اشع شعرا در شعر عباس بن مرداس است بدین شعر که گوید
أَقَابِلُ فِي الكَيْبِ الأَبَالِ أَحْسَنِي كَانَ فِيهَا أَمْ نِيوَالِ

از زده نوحی است
بدرستی از کتب
نیا نیا انشوری
منج عباد

و نیز اوراد است
جَرَى اللهُ خَيْرًا خَيْرًا لَصِدِّقٍ
وَزَوْدَهُ صِيدًا وَبَرًا وَنَامِلًا
وَمَا كَانَ فِي نَيْلِكَ الرِّفَادِ مِرْ

دار اشعار است
بَاخَانِمُ الأَنْبِيَاءِ أَنْكَرُ سَلِّ
بِأَلْحَى كُلُّ هُدَى السَّبِيلِ
إِنَّ الأَلَةَ بَنَى عَلَيْكَ عَجَبَةً
مِنْ خَلْفِهِ وَتَعَدَّ أَسْمَاكَ

درد سرد و روح
مخبر بر وضع خنده
نی سحر
بازند نوحی
بشم بر نوح

و این شعر نیز عباس بن مرداس است
وَأَبْلَغُ أَسْمَاءِ رَسُولِ رَسُولِ
رَسُولِ أَمْرٍ وَهَدَى النِّبْيِ لَنَا
وَأَنْ بُوْتُوكَ مَبْرًا غَيْرَ طَائِلِ
وَلَا نَطْعِنُ مَا بَعَلِيُونَكَ أَنْتُمْ
أَبْعَدُ الأَزَارِ وَجَسَدِكَ هُنَا
أَرَاكَ إِذَا قَدِصِرَ لِلْفَوْمِ حُطَا
فَخَذْنَا فَمَلَيْتُكَ لِلغَزِيْرِ بِخَطَرِ

انچه از زده
و بعد از اسم

در اسم عباس بن مرداس است
وَتَرَكْ أَرْمَاحًا مِنْ نَكَابِدِ
فَلَا تُرْسِدُنِ الأَوْجَارَ زَائِلِ
فَخَذَ خَطَرَ رِضَاكَ فِيهَا الأَبَالِ
أَتَخَذُ أَرْمَاحًا بِأَيْدِي عَدُوِّنَا
حَلَبِكَ بِجَارِ الفَوْمِ صِدِّيقِ
فَإِنْ غَضِبْتَ فِيهَا حَبِيبِ

وقائع اقباليم بعد هجرة رسول خدا الى مکه

۶۷۳

عفا نخدل من اهلها فمالح
 ديارنا باجل اذ جل عشنا
 حينئذنا الونها غيرة التو
 فان تبع الكفار غير ملومه
 دعانا اليه خير وقد علمتم
 فحننا باليف من سليم عليهم
 نبا بعد بالاشبين وانما
 فحننا مع الهدى بمسك غوه
 وتوم حنين حين ساء هود
 صبرا مع الفحل لا نسفنا
 امام رسول الله يخفق فوما
 عشية حنك بن سفيان
 ندود انا من اخنا ولور
 ولكن دين الحق دين محمد
 اقام بعد الضلالة امرنا

تبري فتح منزه
 لعل كبري مع يمين
 فتح اليه من
 ما لا يدرب
 شامع اليه من
 لعل كبري من
 استغفر الاله
 لقت الاله
 فتح اي قرب
 اذ يد الاله

فطلي ارنك فدخلنا المصفا
 وحى وضوء الدهر للجماع
 ليين كل ما من من العيس
 فاني وزير النبي ونابع
 خزيمه والمرار منهم ووليع
 لبوس لم من نبع داود رابع
 بد الله بين الاخشين نابع
 باسنا فنا والنع كاج سا
 النبا وصا بالنفوس الاضنا
 فراع الاعادي منهم والوع
 لواء كذروف التخابه لامع
 بسيف رسول الله والمون كاع
 ضلالا لكانا الاقرين نابع
 رضنا يرفيه الهدى والشرع
 وليس لامر الله في الناس دايع

ديز عباس بن مرداس كويد

نصرنا رسول الله من غضبه
 حملنا له في عاميل الرمح رابه
 ونحن خضنا هادما فولوفا
 وكنا على الاسلام ميمنه له
 وكنا له دون الجود بيطانه
 دعانا فبنا السعاه مقدا

باليف كى لا نعد حواس
 بزيد هاني حومه المون ناصر
 غدا حنين يوم صفوان شاجر
 وكان لنا عهد اللواوشا
 بشاورنا في امره فنشاورنا
 وكنا له عوننا على ما بنا كره

وقد اثنى عليه
 اجمع منهم الاثر
 الفخره لهورا
 طاعت الرجل
 من بين يودهم

جرتي الله خير من نبي محمد
 وابده بالنصر والله ناصر

ديز عباس بن مرداس

وابنك باخير التيه كلها
 سنفت لنا فيه الهدى بعد حونا
 ونوزن بالبرهان امرامدنا
 انا سبيل الحق بعد حونا

نشرت كينا با جاء بالحق مبعلا
 عن الحق لنا اصبح الحق مطلقا
 واطفان بالبرهان جورنا
 وديننا فديما وجهه فدينا

د

وقایع اقالیم سبعة بعد از هجرت رسول خدا الی مائتا هذ

اخرج من مكة فقد مات ناصرك چون ابو طالب وفات کرد و او را بر سر بریجان دادند پیغمبر بر سر او خاض شد
 وصلتك رحمتك و جزئت نجرنا نعم و لقد رببت و كفلت صغيرا و وازدت و نصرت كبرا
 اما والله لا شفيع لعمري شفاعة بعجبها اهل الثقلين يعني سوگند با ناسی شلفعی
 از برای عثم ابو طالب خواهم کرد که اهل مشرق و مغرب در حجب شوند و ما قصه وفات ابو طالب جلد دوم
 ناسخ التواریخ بشرح نگار دادیم سیم از اعام پیغمبر که اولاد آورد و عباس بود و کنی بابی افضل است در یوم بدر
 ایمان آورد و او را نه سپرد و سه دختر با سپرن عبد الله و عبید الله و فضل و قثم و معبد و عبد الرحیم این شش سپرد
 دختر که ام حبیب باشد از یکتا در بودند و او را ایشان لباب بنت فضل بن الحارث الهلالیه بود و او خواهر است با
 میمون زوجه پیغمبر که سپرد دیگر که تمام و حارث و کثیر باشد با دو دختر که آمنه و صفیه است از زنان دیگر داشت چهارم
 از اعام پیغمبر که اولاد آورد و ابولهب بود و او سه پسر داشت عقبه و عقیبه و معشب و او را ایشان ام جمیل خواهر ابو سفیان
 ابن حرب است که حمالة الحلب باشد و رسول خدا را شش همه بود از مادرهای متفرقه اول امیمه دویم ام کلثوم سیم زهرا
 چهارم حانکه پنجم صفیه ششم اردی امیمه زوجه حش بن رباب الاسدی بود و ام کلثوم بی بی صفیه زوجه کریمه
 ابن حبیب بن عبد شمس بود و زهرا زوجه عبد الاسد بن طلال المخزومی بود ابو سلمه که قبل از پیغمبر شوهر ام سلمه بود و پسر بره است
 و حانکه زوجه ابی امیه بن المغیره المخزومی بود و صفیه زن حارث بن حرب بن امیه بود و بعد از زوجه عوام بن خویلد
 شد و زهره از دست او شد و اردی زوجه عمیر بن عبد العزی بن قصی بود و بدایتی از ایشان جز صفیه ایمان نیادرد و بدایتی
 سه تن ایمان آوردند و ایشان صفیه و اردی و حانکه بودند و رسول خدا را از جانب او خوششان نبود چه مادر او
 خواهری و برادری نداشت چون آمنه از قبیل بنی زهره است مردم بنی زهره برای مغاضرت یکشدند با او
 خدا نیم و پیغمبر را نیز خواهری و برادری نبود و او خاله رضاعی داشت که سلمی دختر ابی ذویب است و او خواهر علمیه
 بود و نیز برادران رضاعی داشت که عبد الله و انیس باشد و ایشان پسران حارث بن عبد العزی بن سعد بن کربن
 هوازن بودند و از کلمات عبد المطلب علیه السلام در جلد دوم رقم کردیم اکنون چنان صواب است که بعضی از اشعار

لَا هُمْ إِلَّا الْمَرْءُ يَمْنَعُ رَحْمَةً فَامْنَعِ رِحَالَكَ
 لَا تَغْلِبَنَّ صَلْبُهُمْ وَعَمَالُهُمْ عَدُوَّ إِجْمَالِكَ
 إِنْ كُنْتَ نَارًا كَرِهْنَا وَ كُنْنَا نَارًا فَدَبْدَبْنَا لَكَ
 وَلَئِنْ قَعَلْتَ فَإِنَّهُ أَمْرٌ نَبِيٌّ بِهٖ فَمَا لَكَ
 لَوْلَمْ يُجِئُوا نَاثِدًا عَزْرِي وَ قَلْبُكُمْ فَمَا لَكَ
 لَمْ أَسْمَعْ قَوْمًا وَ أَوْجُنٌ يَبْغُوا فَاثَا لَكَ
 جَرُّ وَاجْتِيعَ بِلَادِهِمْ وَ الْفَيْلُ كَيْ يَسْبُو عِيَالَكَ
 عَدُوَّ وَ الْجَمَالَ بِكَيْدِهِمْ جَمَلًا وَ مَا رَفُو جَلَالَكَ
 إِنْ كُنْتَ نَارًا كَرِهْنَا وَ كُنْنَا نَارًا فَدَبْدَبْنَا لَكَ

الحمال كسب بن عبد المطلب
 اشعار تصحیح شده
 اوریند و در جلد ششم
 داشتند و قبیل
 بنی زهره

و از اشعار عبد المطلب است که در هنگام عزیمت از شهر بخاری که میفرمود

جسد اول الكتاب و تيمم من مجلدات تاريخ التواريخ

صُرِفَتْ وَمَا لَكَ لَا تَضُرُّ
 وَبِنْدُوكَ الشَّيْبُ بَعْدَ بِنْدِكَ
 فَدَعَّ عَنْكَ ذِكْرَ لِبَالِ الْوَصَالِ
 وَعَدَّ الْغَوَا فِي ذَاتِ الصَّوَابِ
 غَدَاةَ أَقُولُ بِمِثْلِ الْبِطَاحِ
 نَصِيلُ بَرْجُونَهُ لِلْوَفَاحِ
 أَرَادُوا بِهِ دَحْضَ الْإِلَهِ
 وَبَنِيَانُ مَنْ كَانَ فِي دَهْرِ
 فَرَدَّ هُمُ اللَّهُ عَنْ هَدْيِهِ
 بَطِيرًا بِأَبْسَلِ نَرْمِيهِمْ
 فَأَضَى النَّسُورُ هَيْمًا وَمَقَامًا
 وَأَوْرَثَنَا اللَّهُ خَيْرَ الْبِلَادِ
 كَلَّغُوا مِنْ قَوْلِهِ وَبَنِيَانُ مَنْ كَانَ فِي دَهْرِ
 وَبَنِيَانُ مَنْ كَانَ فِي دَهْرِ

الشيبه كى بوزش نبار
 خالوا باشت و بيب
 اعلاه الكاج كى
 و بى بطاح كى
 زجاى اى سى
 و حقت اى بطلت
 و حقت زنى
 انتم كى
 كى خالوا كى
 حدم نغم كى

الاصح ترو و الترو
 فى الصدر

مَنْعَتْ مِنْ أَرْهَةِ الْخَطِيمَا
 وَكُنْتُ فِيمَا سَأَلَتْ رُعَيْمًا
 بِأَقْوَمِ أَيْلُوا مَشْهَدًا كَرِيمًا
 أَرْهَةَ النَّادِرِ أَنْ يَفُومَا
 فَسَارَ بَرْجِي فَيْلَهُ الْمَلُومَا
 وَالْجَلْسُ مِنْ سَوَادِهِ الصَّهْمَا
 وَكَانَ ذُو الْعَرَشِ بِنَا رَجِيمَا
 بِالطَّرِيقِ إِذْ نَرْمِيهِمْ جُومَا
 فَذَفَّ الْيَهُودَ الْعَاهِرَ الْمَرْجُمَا
 نَحَالَهُمْ فِي الْمَلْتَقَى هَسِيمَا
 وَنَعْبِدُ الْمَطْلَبِ وَرَبِّ مَعْنَى مَعْنَى

الاصح بين كى و السباب
 كى كى
 از هم
 ابوكيوم كى
 از بيت الابن كى
 الوفا الضعيف
 حبيب الشى خالصه
 الخرد البر و بى
 حقايرة سوتق اى
 اشال الخوازمير
 القيس الضعيف
 الخمد كى
 حن كى

قبه زنى مكانه
 و دقع على صدره
 القاج
 كى كى

لَنَا سَمِعَتْ الْأَشْرَمُ الضَّهِيلَا
 وَجَحْفَلَا كَاللَّبْلِ مُسْتَجِيلَا
 نَحَالُ صَوْتِ الضَّرْبِ فِي الصَّهْلَا
 مَنْ بَرَّهُمْ فِي جَمْعِ نَزْوَلَا
 لَنَا بَرْجِي خَيْلَهُ وَالْفَيْلَا
 بِمَلَانِ حَرْزِ الْأَرْضِ وَالسُّهْلَا
 صَوْتِ ذَوِي الْفَيْلِ أَوْ غَوَيْلَا
 بَفْرَجِ وَنَبْطَرُ مَنَظَرِ الْجَيْلَا

وقایع قابلیم بعد از هجرت رسول خدا صلی الله علیه و آله

دَعَوْتُ رَبِّي دَعْوَةً هَتُولًا   دَعْوَةً مِنْ فَدَاخِفَانِ بَرُودًا
 وَاللَّهُ فِي الْجَيْشِ أَجَابَ الْفَيْلًا   وَلَمْ يَكُنْ نَاصِرُهُ مَخْذُولًا
 هُوَ الَّذِي أَذْرِكُوا الْجَلِيلًا   صَبَّ عَلَى أِبْرَهَةَ السَّبِيلًا
 وَالطَّرِيقُ مِنْ فَوْقِهِمْ مَسْئُولًا   فَأَمَطَ نَهْمَهُمْ مَظْرًا وَبَيْلًا
 فَوَقَعُوا شَعْرَ الرَّؤُوسِ مَبِيلًا   كَالزَّرْعِ يُلْفِي رَأْسَهُ مَا كُولًا

از خانه رفتند

وقتی چنان افتاد که جماعتی از بنی جذام مراجعت زکمه کرده بارباع خویش می‌شمارند و در عرض راه حدیقه خانم را اسیر کرده در بند کشیدند و با خود بردند از آنسوی عبدالمطلب طایف مراجعت کرده طریق که میسر دناگاه مردم بنی جذام پدید شدند و از میان حدیقه بانک باستغاثه برداشت عبدالمطلب فرزند خود ابولسب را فرمود نزدیک این جماعت شود و با این ضرعت را بازوان برفت و باز آمد و خبر حدیقه را باز داد عبدالمطلب فرمود هم اکنون بشتاب و فدیة او را بر دمت خویش نهاده حدیقه را آزاد کن ابولسب برفت و دست دینار زر سرخ دوده نفرشتر و یکسب بر دست نهاده حدیقه را بحضرت پدر آورد عبدالمطلب فرمود تو حدیقه بن فغانی قال نعم انا ذابا بنی انت و اتمی باستانی الحج عبدالمطلب فرمود نزدیک شود او را با خویشین ردیف ساخت و بگرد آورد حدیقه بن فغانم این شعر را در مدح عبدالمطلب گفت

کسی که غارت از اجازت بنی سب
 نهدن العتق

عَلَى شَيْبَةَ الْحَمْدِ الَّذِي كَانَتْ جَمْعُهُ   بَضِيءُ ظِلَامِ اللَّيْلِ كَالْفَيْرِ الْبَدْبَدِ
 كَوَلَّهُمْ خَيْرَ الْكَوْلِ وَنَسَلَهُمْ   كَسَلِ مَلُوكٍ لَا يَتَوَرُّوْنَ وَلَا يَخْرَبُونَ
 وَسَافِي الْحَجَجِ ثُمَّ لِلْخَبَرِ هَاشِمِ   وَعَبْدِ مَنْابِ لَسَبْدِ الْفَيْرِ الْعَمَامِ
 مَنَى تَلَقَّى مِنْهُمْ خَارِجًا فِي شَبَابِهِ   تُجَدُّ عَلَى الْجِرَاءِ وَالِدِهِ يَجْرِي
 هُمْ مَمْلُوءُوا الْبَطَاءِ مَجْدًا وَسُودًا   وَهُمْ نَكَلُوا عَنَّا غَوَاةَ بَنِي بَكْرِ
 أَخَارِجُ أَمَا أَهْلُكَنْ فَلَا تَزُلْ   لَهَا شَاكِرٌ أَحَى تَضَعُ فِي الْعَبْرِ

عمری شتی این جمع
 آمد از اصل فطاسه
 را کانت الذی لا یخیر

چون عبدالمطلب را هنگام وفات برسید دشمنان خود را حاضر کرده فرمود قبل از آنکه من بدرود جهان کنم هر یک در مرتبه من شعری بخند و کنید و بر من بگردید پس هانکه در صفیه و پضا و برة و اردی و اسید هر یک شعری چند بر شیه گفتند چون اشعار ایشان را در مجلد دوم در وفات عبدالمطلب نکاشته ام تکرار نمیدانم و شعر دشمنان دیگر را که در وفات عبدالمطلب گفته اند در این پیش نکار شده مرقوم می‌اشتم این شعر را خواهر عبدالمطلب رقیه دختر اشتم گوید

أَلَا يَا عَيْنَ جُودِي وَأَسْعِدِي   بَدِيعِ مِنْ دُمُوعِكَ غَيْرِ نَزْدِ
 أَلَا يَا عَيْنَ وَأَذْرَ الدَّمْعِ سَحَابًا   بِيَجَلِّ مِنْ سَيِّئَاتِكَ غَيْرِ هَدْدِ
 أَلَا يَا عَيْنَ لَا تُسْمِي وَجُودِي   هَيْثَانِ وَتُرْسَائِي وَعَيْرِي
 عَلَى الْفَتَايِشِ شَيْبَةَ ذِي الْمَعَا   أَخِيكَ الْخَيْرِ وَارِثِ كُلِّ فَخْرِي

الأسعد لا حاة
 آندره تهنیت
 آندری هم مدح
 المصوب
 سح الدمع
 بین الممدوح المدح
 آندره وجود
 التفریح
 والحب

و این شعر را شفا دختر اشتم گوید
 أَلَا يَا عَيْنَ وَبِحَلِّ اسْعِدِي   بَدِيعِ وَأَكْفِ هَطْلِي غَيْرِي
 عَلَى سَمْعِ التَّجِيدِ ذِي لُغُولِ   كَرِيهِمِ ذِي نَفْلِ كَثِيرِ

سدازل از کتاب دهم من مجلدات مانع التواضع

طویل الباع اذع شیطنی
 اقر کفر القیر المنیر
 غل الفیاض شیبہ ذی المعالی
 اخیک من اعظم الحدیث الکبیر

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

و دیگر صغیر دشر ششم این شکر گفت
 و ابی ابن هاشم ذی الخیر
 ولادنی ولا نکیس ولا دخل
 صفر کریم نجیب السعد مغنیل
 محض الضرب صفا غیر ذی خیر

و دیگر صغیر دشر ششم این شکر گفت
 باعین جو ذی بدیع ذرا لم یسکر
 و ابی فنی غیر زمثل ولا برم
 علی فنی محل الاعباء مطلعا
 صعب البدهیه بنمو اللعلا

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

الا باعین و محک سعید
 بدیع من دموع ذی غم
 فعد فارفید اکرم و طیب
 و ذاللسب المهد و الصلی
 نجیا و ابن منجب النجیب

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

و دیگر خالده دشر ششم فراید
 و ابی ابن هاشم ذی الخیر
 ولادنی ولا نکیس ولا دخل
 صفر کریم نجیب السعد مغنیل
 محض الضرب صفا غیر ذی خیر

و دیگر خالده دشر ششم فراید
 باعین جو ذی بدیع ذرا لم یسکر
 و ابی فنی غیر زمثل ولا برم
 علی فنی محل الاعباء مطلعا
 صعب البدهیه بنمو اللعلا

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

اغنی جوذا بالدموع السواک
 اغنی جوذا غیره بعد عنی
 اغنی هلا محسرا من کما کما
 ابی الحارث الفیاض ذی العلم

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

و دیگر سید دشر ششم گوید
 علی خیر شخص من لوی بن غالی
 علی رجل سخی کریم الضرب
 علی ماجد الاعراب عفا لکما
 و ذی الباع و الخیر غیر النکاد

و دیگر سید دشر ششم گوید
 باعین جو ذی بدیع ذرا لم یسکر
 و ابی فنی غیر زمثل ولا برم
 علی فنی محل الاعباء مطلعا
 صعب البدهیه بنمو اللعلا

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

ها حللت بال عبد منینا
 فموتک من جوع و من افرا
 و الطاعین لرحله الا بلا
 حتی تغیب الشمس فی الرجا

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

و دیگر مطرد و بن کعب نخراعی در مرثیه علیه السلام گوید
 با انا الرجل المحول رحله
 هبلتک امتک لو حللت بدای
 المنجین اذ النجوم تغیرت
 و المطعین اذ الیراح تناوحت

و دیگر مطرد و بن کعب نخراعی در مرثیه علیه السلام گوید
 باعین جو ذی بدیع ذرا لم یسکر
 و ابی فنی غیر زمثل ولا برم
 علی فنی محل الاعباء مطلعا
 صعب البدهیه بنمو اللعلا

از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو
 از سخن بگو

و ذکر الثواب ثمان البیت و متروکات رسول خدای صلی الله علیه و آله و سلم

از آن روز که پیغمبر سفر آنجهانی کرد این اشیا از آنحضرت بجای ماندند و نوب برد جیره دیگر دو جامه صحاری و دیگر از اری عانی طول
 آن چهار ذراع دیک شبر و عرض آن دو ذراع دیک شبر بوده دیگر از اری که پنج شبر طول داشت و دیگر قمیص نخولی و دیگر
 جبه منی و دیگر خیمه که نام داشت و دیگر قیصره و دیگر کوفیه و دیگر کسائی سفید و دیگر کوفیه که بوس رس رنگ کرده بودند و دیگر
 سواک و نیز شانه از حاج و مقراضی و کله و دیگر آینه و نام آینه آنحضرت مدر که بود و دیگر قدحیکه زبان نام داشت و دیگر
 قدحی که معنیث نام داشت و دیگر قدحی از شیشه که بختن از طوکن بدیده کرد و دیگر قدحی از چوب که مصنوب نام داشت و در آن
 سه جای از نقره یا حدید پیوند زده اند و آن قدحی را حلقه بود که بدان آویخته میداشتند و دیگر کاسه که مقصود نام داشت

نام شاپر پیغمبر
 سینه یا سینه
 سینه
 سینه
 سینه
 سینه
 سینه
 سینه
 سینه
 سینه

دفاع امام کیم بعد از هجرت رسول خدا الی زمان ما

و دیگر قدحی از عیدان و دیگر تخاری از سنک که نخب نام داشت و دیگر کوه که صادر نام داشت و دیگر قدح که
 عمر نام داشت و آنرا چهار کس حمل میداد و در آن از برای مهمانان خرید میکردند و دیگر کجی که افزون از دو ذراع بود
 مشوق نام داشت و دیگر محزه که عرجون نام داشت و دیگر عصائی و میفرمود نکا، عصا از اطلاق قیامت و دیگر طاسی که
 دو لایه کرده شب بر آن بکجه میفرمود و دیگر صاعی که بر آن اخراج قطره میفرمود گویند در خانه عمر بن عبد العزیز بعضی از
 نمر و کات پنجه مطبوط بود آن سر بری بود و دیگر بالشی از ادیم آگده از لیف خرمه و دیگر یک جنت موزه و دیگر
 قطیفه و دیگر آسیادستی و دیگر گانه که چند جو به تیر داشت این اشیا را در خانه نهاده هر روز زیارت آن میبافت
 و گاهی بعضی از بزرگان قریش را بدینجا برده میگفت هذا من انکم ان الله تعالی و اعترکوه به و قتی چاره کرد
 معب بود و بهودی نمی یافت بعضی از آن قطیفه را در آب فرو دادند و از آن آب در کلبوی چهار بچگانید شفا
 یافت صلی الله علیه و آله و اصحابه و دیگر از اشیا رسول خدا و انکسری بود بر یکی نوشته بود لا اله الا الله محمد
 رسول الله در دیگری نوشته بود صدق الله و انکسری دیگر داشت که نقش آن محمد رسول الله بود و لفظ بالا
 لفظ رسول در وسط و لفظ محمد را در زیر نقش کرده بودند و بر کتوبات بدین انکسری خاتم میزد و انکسری را در دست راست
 و آنحضرت را سه گاه بود یکی بنسبه یکی مضاد آن سفید بود یکی مضره و آن دو گوش داشت و آنرا در جنگها میگرفتند
 سفره گاهی کلاه بستر میگذاشت بدون حمامه و گاهی حمامه بدون کلاه می بستند گاهی حمامه بر بزرگراه میداشند گاهی
 حمامه و کلاه عیادت مرضی میفرمودند و دیگر حمامه داشتند که محاب نام داشت و آنرا علی علیه السلام عطا فرمود و هر گاه
 علی با آن حمامه در میر رسید میفرمود انا کز علی فی الصحاب کونید عن فرمود عمتی رسول الله هانم سدل
 ظل فها علی و این حمامه است که بحین علیه السلام رسید در کربلا شهادت یافت چنانکه انشاء الله در جای خود مذکور شد
 و گاهی پنجه عصای بیست از حاشیه برود و دیگر دو جا به داشت برای روز جمعه که در سایر ایام نمی پوشید و منتهی
 که بدان چهره را از وضوح میفرمود و گاهی پس از وضو روی را بطرف رد مسیح میفرمود و در سفره از صوف داشت
 و دیگر جبه طایسته که روایت داشت کفوفه الحیب و الکبیرین و الفرصین بالدیباچ و دیگر منقعه از ادیم داشت که سه
 حلقه نقره بر آن بود و دیگر پوستینی کفوف بندس داشت که ملک دم فرستاد و دیگر دانی داشت که نام آن فتح بود
 و شش ذراع طول و سه ذراع یک شبر عرض داشت و دیگر دانی مربع داشت و دیگر کسائی سیاه و دیگر کسائی امر
 داشت که بلند بود و قتی پیچکسائی سود در برداشت ام سلمه عرض کرد ما را این شنبه فقط کان احسن من ربنا
 فی سواد و در رنگ سبز باشند به بداشت کف لیس فی وقت حله خرمه و از ازا و در داء و فی وقت
 و فی وقت جبه صبغه الکبیر و فی وقت بقاء و فی وقت عامه سوداء و از رخى بل فها بئز کفین و فی
 و فی مرطانی کساء اسود من شعر و کانت از ادنه الی انصاف سافیه قال صلی الله علیه
 و آله لباس الصلح الی نصف التوفی و لباس السفهاء میکنند الشوفی رسول خدا
 جامه را تا نیمه ساق می آورد و لاجرم میفرماید جامه مردم صالح تا نیمه ساق است و جامه دیوانگان جاروب تا زارت
 و بسنکام رحلت کسائط بد و از از غلیظ پوشیده بود و آنحضرت را ختن سیاه بود که آنرا خاشی میگویند و گاهی ختن
 نعل موی داشت گاهی موزه بموی می پوشید و کان لیلیه فبالان فبالان مثنی مثنی کما و آنحضرت را

تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات
 تعمیر و تعمیرات

سید اول از کتاب دیم من مجدلت مانع التورینج

دو نعل از سبب بود و موزه محضه ذات القابلین داشت و موزه زرد داشت و بسبب وقت در سفری قاروره کن
 و کله دشانه که از پشت سینه آنجبری بود نبود این که گویند از خاج بود و در دندان فیل نیست و دیگر متفرض بود
 ابره و خطی با آن حضرت بود در شب که کت مساک نیز قبل از خواب در میان هنگام ورود بمنزل و هنگام خروج برآ
 نماز صبح و نیز قبل از خواب سه مرتبه میکشید سه میل در چشم راست دو میل در چشم چپ و گاه سه مرتبه میکشید در ده
 داشت و مغزی از صفرا داشت و نودی از سنگ که آنرا مخطب می نامیدند و در آن وضو می ساخت و دیگر بر کت
 یا مخفی از مساک که از سبب داشت که در آن خا و کتیم خمیر کرده آن هنگام که احساس حرارتی معین بود بر سه
 می بست و دیگر سر بری داشت که توایم از چوب ساج داشت و دیگر فراشی از اودیم آمده از لیف داشت
 وَكَانَ لَهُ مِسْكَ بَطْنَيْنِ مِنْهَا وَالنِّسَاءُ يَطْبُخْنَ بِالْمِسْكِ وَالْغُبَارُ وَالْمِسْكِ وَيَلْبَسْنَ بِالْعَبُودِ وَالْكَافِرِ

سبب که در وقت
 در وقت بخندنی در سبب
 است
 سخفات و در وقت
 در آن آلتی است
 غسل فیما فیما
 انصافه النجاس
 الغیب المکن

در ذکر شمیری رسول خدا

رسول خدای راده شمیر بود اذل ماثور در آن شمیری بود که رسول ندای از که بریند آورد و دوم معصوب از اسعد بن عباد
 وقت سفر در حضرت آورد سیم ذوالفقار مقنعه و دو حاقه که حمایل شمیر در آن پاشد تفره بود و شرح آن در ذیل گفته
 بر مرقوم افتاد چهارم قلعی خیم تا ششم حنق این سه تیغ را از سلاح بنی قنیقاع کزیده فرمودند هفتم رسوب دآرا
 از رسوب در آب استعاره کرده آنی بمضی فی الضمیر و قضیب هشتم مجزم یعنی قاطع این برود و از زید بن کثیر
 حضرت فرستاد و بردایتی علی علیه السلام از تجان فلس که تی از قنده طلی است بر گرفت و نیز گفته اند که رسوب
 از جمله هفت شمیر است که بلغیس برای سلیمان فرستاد و نهم قضیب یعنی لطیف یا قاطع گویند اذل شمیر است که
 بر میان سبت دهم غضب از اسعد بن عباده بدیه ساحت دگویند شمیر دیگر از پدر میراث یافت علی علیه السلام
 و قضیه یکی ازین شمیر صحیفه یا شرم که در آن علوم بسیار بود از جمله این سه کلمه نگاشته بود پسوند کن با هر که از قطع
 حق کند سخن بگو اگر چه از بهر تو زیان باشد و احسان کن با هر که با تو بدی کند

در ذکر شمیر
 یکشم و پنجم
 وقت بخند با رسوب
 پنجم
 از آن فرستاد
 رسوب
 ای طمع

در ذکر در عهای پنجم

رسول خدا ایرافت زره بود اذل ذات الفضول و از اسعد بن عباده هنگام سفر بدیده کرد و این زره موشی خاک
 بود و سه حلقه از نقره داشت و در آن چهار یکی از پیش روی رسول خدای آنرا در جنگ احد با زره دیگر نظام هشت
 در روز حنین ذات الفضول را با درع سعدیه بر زبرجم پوشید و بعد از رسول خدای علی علیه السلام ذات الفضول
 بداشت و در جنگ با پوشید در جنگ جمل نیز در برداشت و دوم ذات الوشاح سیم ذات الخواشی چهارم التبری
 زره و اسعد بن عباده هنگام ورود پنجم بدینه بدیه ساخت زره در از کشته شده بود و هنگام وفات رسول
 در نزد ابوشم هم بود سید صاع جو مریون بود پنجم انخرنق باسم ولد الارنب ششم سعدیه باسین مصلو حین مخطو
 بعین مع نیز گفته منسوب بشهر سبت که درع و اینکو سازند این درع از سلاح بنی قنیقاع کزیده شده است گویند سعیه
 زرهی است که داد در قتل جالوت در برداشت و زره هفتم را فضا نام بود

در عهای پنجم
 انخرنق و در الوشاح

در ذکر سفر رسول خدای صلی الله علیه و آله

رسول خدا بر اده منفر بود اذل موشی و هفتم ذوالسبوع بحبت رسائی این نام یافت نیز خودی داشت که نام آن سعد بود

ذات نجس
 سفر پنجم

و نیز گفته اند

وقایع اقبالیم سببه بعد از هجرت رسول خدا فی زمانه

دیگر آنکه آنکه حضرت را خودی بود که عرب پیغمبر خوانند و در روز احد آن خود سبب صدماتا حدابر سر مبارکش شدت
سر مبارکش شکسته شد که وی پیغمبر را از مغرب بدان شناسند که مغرب شب بطایفه است و باشد که آنرا حدیده تا پنی فرود
آمده بود و پیغمبر را طولی و بر طرف اعلی سیری باشد و نیم پیغمبر خامه را مانند آنرا حلقها بود که کردن و روی و بعضی از
کتفین و سینه را بپوشد

در ذکر سپهر نیزه دکن و بعضی از اشیای دیگر

رسول خدا را سه سپهر بود اول زلوق آبی یزلق عنده السلاح دویم عنق سیم و فر کوسیند در سپهری که بدان حضرت هدیه
کرده بودند مثال عقابی یا صورت کبشی بود و پنجم آفتاب صورت را کرده داشت دست مبارک بر آن نهاده در زمان
حجرت و بروایتی یکر در با در آن نگریت آن مثال را دست غیب محو کرده بود و کثوف نیفا که آن سپهر را
این سپهر است یا از پنجه است و پنجم را چهار تیره بود یکی را مشوی یا فنی گفته شده دیگر را از یهود بنی قینقاع ما خود
داشت و چند صریح دیگر داشت که یکبار انبه و دویم را بیضا و سیم را غره و بروایتی من نام بود در ایام عید از پیش
روی سپهر می بردند و سوره نماز می ساخت این عمره را نجاشی حضرت فرستاد و ز سپهر بن العوام را بخشد و عمره دیگر
داشت که آنرا هر سینه میدند و قضیب از چوب شوحط داشت که مشوق مینامیدند و چو کانی بقدر رفیع یا بیشتر داشت
که شتر را بدان میراند و از پیش روی خود بر شتری آویخت و با آن در سفر که استقامت حج کرد آن حضرت را هفت
کمان بود اول روحا دویم پضا و این هر دو از چوب شوحط بود سیم صفا و آن از درخت نبع بود و از بنی قینقاع کرش
چهارم کتوم و آن در جنگ احد شکسته شد پنجم روزا دشتم سیلا هفتم شده و دیگر چه داشت که منصله نام داشت
دو دیگر چه گنا که کافور نام داشت از چوب و دیگر چه از جلد که جمع نام داشت که تیز از منصله یا موصله می گفتند
فَقَلَّا لَوْ صَوْلَهُ عَلَى الْعَدُوِّ وَ كَرِيٍّ اَرَادِيْمُ دَاثَتْ كَسَهُ حَلَقَةٌ قَرَهُ دَرَّانَ بُوْدُوْا اَخْفَرْتَر اَرَاتِي سِيَاَه بُوْدُوْكَ عَقَاب
مینامیدند و دیگر رایتی سفید داشت و دیگر لوانی داشت که آنرا معلوم مینامیدند بسیار وقت از ستر ز بر بن زوجات
مطلقات عقد الویه میفرمود و اسم علم آنحضرت عقاب بود از پرده در خانه عایشه که از صوف سیاه بود و دیگر علمهای
سیاه و سفید داشت و نیزه ای سفید داشت که بر آن لاله لاله الله مکتوب بود و گاهی از دستار زوجات مطهرات

لوامی بست

در ذکر دراب مبارک رسول خدا صلی الله علیه و آله

قاضی بدرالدین نام بعضی از اسبهای رسول خدا صلی الله علیه و آله را بنظم کرده و این شعر را اینگونه
اَلْحَبْلُ سَكَبٌ لِحَيْفٍ بِحَرْطٍ لَزَا مَرَّ يَمْرُوزِ دَلْهَاسُورٍ
اول سبک و آن نخستین اسبی است که پیغمبر خرید به اوقیه از اعرابی که یکتن از بنی خزاعه بود و بر آن جفا فرمود و این نام خود
بر آن نهاد چه از نخست ضرر نام داشت پیشانی و دست و پایش سفید و طلق العین بود و بر آن مسابقت کرد
پیشی گرفت دویم مرتجز آنرا از مردی اعرابی و هو سوار بن الحارث بن ظالم از جماعت بنی تیره یا مزدلفه و بروایتی بنی تمیم
بود و چندی بعد اعرابی منکر شد و از پیغمبر گناه طلبید خرمیه بن ثابت شهادت داد و در شهادتین لعنت یافت و این
اسب سفید بود سیم لزاز آنرا منقوش بهدی فرستاد و پنجم بسیار وقت بر آن می نشست چهارم کحیف آنرا

سلاح پیغمبر
و اسب و دستار
و الفتره با کعبه
منه العصادا
الربع ائو حطاب
منه حور الجبال
الغنی استلک
س انا بالقله
فوش کتای
کامایس
منه سیکال
شخصی
و خود من
کتب منی
نیزه و اقبال

اسبهار سوخته

الحیف سی
و سی
الاضحی
بنی بطون

جسد اول از کتاب دیم من مجلدات تاریخ التواریخ

رسیده بن ابی البراء که کرد و پیغمبر چند شتر را در اعطاد او بچشم آورد آنرا شتم داری بدید کرد و پیغمبر عمر بن الخطاب خطاب فرمود
 او میگفتن از مجاهدین و او تا بر آن جهاد کند و دیگر باره خواست از آنکس بخرد پیغمبر فرمود چیزی را که بصدقه دادی دیگر
 بر آن عود کن قال رسول الله لا تشتره لا تغدق في صدقاتك و ان اعطيتكها فان العائد في صدقاتك كالكلب يعود
 في فئته شتم مقدم هتتم ظرب آنرا فرود بن عمر و الحزامی بدید و او شتم ملاحظ و از آن سخت ابوبه بن تیار
 داشت شتم سجو و آن فرسی شتر بود از مردی اعرابی از قبیله جهینه بدست خرید بدان مسابقت میفرمود و پیشی
 داشت و میگفت دهم بجز آنرا از بازو کان من بخرد و سه نوبت برین اسب مسابقت کرد و پیشی گرفت رسول خدا
 دست مبارک بر پیشانی آن فرمود ما انت الا بشرا پس این نام معروف شد زین آن و دو ذلیف خراب بود
 یازدهم اسب ابلق و آن دورنگ بود و از دهم ذوالعقال سیزدهم ذوالله چهاردهم مرتجل کبیریم
 پانزدهم مراح آنرا جامعی از نبی مذبح بدید فرستادند شانزدهم سرخان هجدهم سیوب امیر النخل ذکر او هجدهم سیوب
 و آن اسبی سریع بود که سهل و نرم می دید ازین روی این نام یافت نوزدهم نجیب بیستم اوهم اسبی را گویند
 که سیاهی آن سفیدی فزونی کند بیست و یکم شجاعت دوم سحر بیست و دو سیم طرب بیست و چهارم مندوب
 بیست و پنجم ضربن و این نام سبب شدت دیدن یافت انس بن مالک گوید بعد از زمان حبش شبان
 سپهر اسب بود در میان اسبان آنکه اشقر در شتم و فرج و نخل مطلق العین بود نیک تر میداشت این شتر ازین

عباس است که در مدح اسبان نشاد کنند

اَجْوُ الْخَيْلِ وَ اضْيُورُ وَاَعْلَاهَا   فَاِنَّ الْعِزَّ فِيهَا وَ الْجَمَالَ
 اِذَا مَا الْخَيْلُ ضَبَعَهَا اَنَامُ   رَبَطْنَا هَا فَا شَرَكْنَا الْعِيَالَ
 نَفَائِمُهَا الْمَعِيَشَةَ كُلَّ يَوْمٍ   وَ نَكْسُوهَا الْبَرَاقِعَ وَ الْحَمْلَالَ

حدیث کنند که ملائکه در هیچ لهوی حاضر نشوند الا هو مردان با زمان خود و لهو مسابقت اسبان و دیگر نیزند
 در ذکر شتران در از گوشان رسول خدای

پیغمبر را چند شتر بود اول دل از امعوقس بدید کرد بزنگ سفید یا شهاب بود بعد از پیغمبر علی علیه السلام بر آن نشست
 نگاه با امام حسن علیه السلام رسید در زمان حکومت معاویه هلاک شد و از ساخور و کی دندان بر آن مانده بود و
 آنرا از آرد مسیک کردند ابن عباس گوید چون دلدل را بساوردند پیغمبر از ام سلمه مقداری پشم و لیف بگرفت و از بهر او
 بافت و بخانه او در قلمی مطرف بر آورد و چهار لایه ساخته بر پشت آن گذاخت و بسم الله گفته بر پشت و مرار و لیف خود
 ساخت این سخت استرسیت که در اسلام سواری یافت طبرانی در معجم او سطر از انس حدیث کند که چون سلمان باقی
 خین بر مسیت شدند پیغمبر بر بغله شهاب که دلدل نام داشت سوار بود و خطاب کرد که ای دلدل باز من نزدیک شو
 دلدل سینه خود بر زمین بچنانید پس کفی خاک بر گرفت و بر روی دشمنان پاشاند و فرمود حم لا یتصرون و نعمت
 بر مسیت شدند و بروایتی مشتی خاک از عمر خود عباس بخواست دلدل فهم کرد و سینه بر زمین نهاد تا خاک بر گرفت و دوم
 نصید و آنرا فرود بن عمر حزامی بدید کرد و رسول خدای او را با بوکر بن ابی قحانه خطاب فرمود سیم اید و آنرا ملک اید بدید فرستاد
 چهارم پنهان و او در آن اودیان عربی نامداری بود گویند پنجم را از دودمه الحبدال آورد و ششم را گویند کبری فرستاد و این سخن

وقایع اقالیم سببه بعد از هجرت رسول خدا الی زمانها

باوریدن کسری نامه پیغمبر است نیاید در رسول خدا ایراد در از کوش بود اول غضین از استوفش بریه کرد و دوم غیر از آن بود
این عمر جدای بی فرستاد سیم پیغمبر آنرا سعد بن عباده بهدیه آورد و بعضی غیر و بعضی دیگر را یک از کوش دانند و آن ناخود
از عفره است که رنگ خاک باشد

شتر و میش پنجه

در ذکر شتران و میش و بز که پیغمبر صلی الله علیه و آله دستم را بود

شتران پیغمبر بنام بود اول قصوی از از ابو بکر بخردید از آنکه هجرت فرمود چنانکه مذکور شد و هنگام نزول وحی میسخت
جز قصوی تحمل کتاب حضرت نمی آورد و جامع از علی بن سیر کونید که عضا و دیگر جدا و دیگر عمامه و دیگر صلی و دیگر
مخضرمه همه لقب همان شتر قصوی است آنحضرت را است شتر شیر دهنده بود که در ارض فاب که از نواحی مدینه است
بودند و هر شب و مشک شیر از آن شتران می آوردند و اهل پیغمبر بدان رفیع حاجت میکردند و آسای آنها چنین است
اول اطال و دوم اطراف سیم برده چهارم بر که پنجم البقوم ششم الحنا هفتم زمر هشتم الیاهتم التعدیه دهم التقیابا
التماء و اذ هم الشومی سیزدهم عجره چهاردهم العریش پانزدهم غوشه و بر دای غیثه شانزدهم قمر هجدهم مروه و بیستم
عمره نوزدهم ششم العیثه پست دیکم الحنزه دهم شتری از ابو جلد بد غلیت یافث بی کفر بود و سون
صد میش بود و از آنجا هشت میش شیر دهنده نام داشت اول زمر و دوم سقیاسیم بر که چهارم و پنجم اطال ششم
اطراف هفتم علیینه و بر دای غوشه و نوزدهم قمر هم گفته اند که مخصوص آنحضرت شیر از امیل سفیر مود و پیغمبر است
و اتم این که پهایای مدینه این بز را راجعه بود و بهر خانه که رسول خدا میوت میفرمود شبانگاه بدانجامی آوردند

در ذکر انواع معجزات رسول خدا صلی الله علیه و آله

در ذکر آبار مدینه

هفت چاه در مدینه بود که پیغمبر از آنها وضو ساخت و غسل کرده و آب شامیده این جمله را بنظم کرده اند

اِذَا مَنَّتَ يَا اَبَا النَّبِيِّ بَطْنِي
اَرْدِيكَ وَعَرَسِي وَمَا وَضِيَاغِي
ضَعِدَ ظَنِّي سَبْعَ مَقَالَا بِلَا وَفِي
كَذَابِ صَغِي خَلِي رِخَالِ مَعَ اَلْمَنِي

در ذکر انواع معجزات رسول خدا صلی الله علیه و آله

معجزات رسول خدای بر چند گونه است معجزات ذاتیه و معجزات صفاتی و معجزات قرآنی غیر دلالت که معجزات
بیرون حساب شمار است بلکه از تمامت اشیا که ظفیل وجود و اشعه ظهور است معجزات باهرات از انکار تمام
حروف در این کتاب یک چند آنکه آفتاب را با کز توان پیود در یار را به پیما آورد و دیگر در معجزات ذاتیه آن حضرت
بدایت نمود قال العلماء قل من الله از و احکم کان فی نعب علیها لصلوة والسلام عشر معجزات بعلمنا
کل من کل العقل یعنی مرد عاقله معجزه در نفس مبارک پیغمبر متواتر است اول آنکه سایه ندشت و نبوت نماند
و جسد نورانی جامه آنحضرت نیز بی سایه میبود و دوم آنکه فتنه شده و ناف بریده متواتر گشت سیم آنکه بر کمر محمد نشد
چهارم آنکه هرگاه چشم مبارک شخواب بود و دلش سدا بود و می شنید چنانکه در بیدار و میزد چنانکه در سپیدار چنانکه هرگز
مکس بر بدن مبارکش نمی نشست ششم آنکه از قفای خویش چنان میدید که از پیش روی میکسیت هفتم آنکه با هر که
پیو دی اگر چه نیک رونده بودی بر قفای او رفتی هشتم بر هر دابه که سوار شدی هرگز پیری و لاغری ندیدی نهم آنکه
از او دفع شدی زمین طبع کردی و چندگاه از آنجا بوی مشک و میدی دهم آنکه هرگز خیمازه بر نیار روی چرخیمازه

معجزات و نبوت

از تصرف

جسد اول از کتاب دویم من مجلدات تاریخ التواریخ

از تصرف شیطانست خداوند تبارک و تعالی جمیع اعضای مخضرت را در قرآن مجید مدح فرموده در صفت مبارکش این
آیت فرود شد لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّسُلَ بِالْحَقِّ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ الْفَرَجَ الْأَيْمَنَ مَخْلُوقِينَ
رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ قِيلُوا مَا لَمْ نَعْلَمْ نَجْعَلْ مِنْ دُونِ لِقَاءِ رَبِّكَ أَحْسَبًا وَرَدَّ وَصْفَ حَشَمِ بَارِكِش
فَرَايِدَ وَلَا تَمُنَّنَنَّ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَنَعْنَا بِهِ آذَانًا جَاهِلَةً وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفَضْنَا حَنَاحَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَرَدَّ وَصْفَ مَشْرِخِ نَخْرَتِ مِيفَرَايِدَ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَفَعِيَ وَرَدَّ وَصْفَ بَانِشِ فَرَايِدَ وَمَا بَطِخَ عَنِ الْهَوَىٰ وَرَدَّ
وَصْفَ كُوشِ بَارِكِشِ فَرَايِدَ يَعْزُفُونَ فَوَازِنَ قُلْ أَدْنَىٰ بَجْرِ لَكُمْ وَرَدَّ وَصْفَ جِهْرَةَ بَارِكِشِ فَرَايِدَ قَدْ نَزَىٰ
تَعَلَّبَ وَخَيْكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَتَهُ فَبُخِبَ بِهَا قَوْلٌ وَجْهَكَ تُطَرِّقُ الْمَسَاجِدَ وَرَدَّ وَصْفَ جَمِينِ وَشَشِ
فَرَايِدَ وَالشَّمْسِ وَضَمُّهَا وَرَدَّ وَصْفَ حَبْشِ فَرَايِدَ وَاللَّبَّاءِ إِذِ اسْبَحَىٰ وَرَدَّ وَصْفَ قَلْبِ بَارِكِشِ فَرَايِدَ قُلْ مَنْ كَانَ
عَدُوًّا لِلْجِبْرِيلِ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ
وَرَدَّ وَصْفَ فَوَادِ بَارِكِشِ فَرَايِدَ مَا كَذَّبْنَا الْقُرْآنُ مَا رَأَىٰ وَرَدَّ وَصْفَ سَيْنَةَ بَارِكِشِ فَرَايِدَ أَلَمْ تَرَ خَلْقَ لَكَ
صَدِّكَ وَرَدَّ وَصْفَ ظَرْبِ بَارِكِشِ فَرَايِدَ وَوَضَعْنَا عَنكَ وَرِثَ الْوَالِدِ الَّذِي أَنْفَضَ ظَهْرَكَ وَرَدَّ وَصْفَ دَمَشِ
فَرَايِدَ وَلَا تَجْعَلْ لَكَ مَغْلُوبًا عَلَىٰ الْغَنَافِكِ وَلَا تَبْسُطْ بِمَا كُلَّ الْبَطْرِ فَنَقَعُوا لَوْ مَا أَحْسَنُوا وَرَدَّ وَصْفَ بَالَىٰ
شَرِيفِ فَرَايِدَ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ وَرَدَّ وَصْفَ
نَدَمِ بَارِكِشِ مِيفَرَايِدَ ظَهَرَ أَنَّىٰ عَلَىٰ الْأَرْضِ نَعِيدُكَ وَرَدَّ وَصْفَ دَارِشِ مِيفَرَايِدَ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَابَكُمْ
فَوْقَ صَوَابِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن كَبَحْتَ أَعْمَالَكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ وَرَدَّ وَصْفَ
نَفْسِ شَرِيفِ فَرَايِدَ فَقَدْ نَزَّلْنَا سَبِيلَ اللَّهِ لَا تَكْفُلُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضْنَا الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ اللَّهِ أَنْ يَكْفَىٰ أَسْبَابَ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَاسًا وَأَشَدُّ نَجْمًا وَرَدَّ وَصْفَ خَلْقِ مَحْمُودِشِ فَرَايِدَ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ لَوْ عَظِيمٍ وَبِحَاشِ
سُكُنْدَايَا وَيَكُنْ لَكُمْ لِيَوْمَ تَكُونُ لَكُمْ لِيَوْمَ تَكُونُ وَرَدَّ وَصْفَ خَلْقِ مَحْمُودِشِ فَرَايِدَ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ الْأَسْلَامُ
وَرَدَّ وَصْفَ كِتَابِشِ فَرَايِدَ إِنَّهُ لَفَرَانٌ كَرِيمٌ فِي كِتَابٍ مَكْتُوبٍ وَرَدَّ وَصْفَ اصْحَابِشِ مِيفَرَايِدَ وَ
السَّابِقُونَ الْأُولَىٰ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَرَدَّ وَصْفَ بِنِشِ مِيفَرَايِدَ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ
عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا وَرَدَّ وَصْفَ زُوجَاتِ طَهْرِشِ فَرَايِدَ النَّبِيُّ أَوْلىٰ
بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ وَرَدَّ وَصْفَ نَامِي وَطَهْرِشِ فَرَايِدَ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا وَرَدَّ وَصْفَ مَشْرِيفِ مِيفَرَايِدَ يَكُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ
تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ
الْمُؤْمِنُونَ وَالْكَافِرُ الْفَاسِقُونَ وَرَدَّ وَصْفَ نَمَارِ نَخْرَتِ فَرَايِدَ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ بِحَمْدِ اللَّهِ عَسَىٰ أَنْ
يَعْبُدَكَ مِنْهَا مَنْ كُفِرُوا وَرَدَّ وَصْفَ قِيَامِشِ مِيفَرَايِدَ وَأَنْزَلْنَا قَامَ عَبْدَ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا
وَرَدَّ وَصْفَ تِلَاوَتِ نَخْرَتِ مِيفَرَايِدَ وَأُورِدَ عَلَيْهِ وَرَقِيلُ الْقُرْآنَ مَرْتَبًا وَرَدَّ وَصْفَ كُوشِ مِيفَرَايِدَ وَأَقْبُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ وَرَدَّ وَصْفَ مِيفَرَايِدَ كَلَّا لَا تَطِعُهُمْ أَصْحَابُ

جسد اول از کتاب دوم من مجلدات ناسخ التواریخ

ناسخ التواریخ مرقوم شدیم آنکه در سفر حجه الوداع در تبسید پیامبر گنجد شد هه نروز بجهت پیغمبر آورد
 فرمود ای کودکان من کیستم عرض کرد رسول خدا منی فرمود راست گفتی بارک الله فیک و از
 از آن پس دیگر سخن نکرده تا آنوقت که یانی او بر رسید و از نیردی مبارک پیامه معروف شد چهارم ام
 سلمه و عبد الله بن عباس و ابوسعید خدری و زید بن ارقم رضی الله عنهم حدیث کنند که پیغمبر در پابانی
 عبور داشت آدانی شنید که یار رسول الله پیغمبر نیک نظر کرد آهونی دید بکوشه خیمه تگفت
 یار رسول الله نزدیک من آی فرمود حاجتی داری عرض کرد درین کوه دو بچه دارم مرا بکشای تا آنها را
 شیر دهم و باز آیم فرمود هانا باز آئی عرض کرد اگر باز نیایم خداوند مرا عذاب عشاران کند آهورا بخا
 برت و بچکان را شیر داد و باز آمد پیغمبر بند بر آن نهاد و از خداوند آن خواستار شد تا آهورا آزاد
 ساخت پس سزا برداشت و آن آهورا میرفت و می گفت اشهد ان لا اله الا الله و انک رسول الله
 پنجم ابن عباس و عبد الله بن عمر حدیث کنند که مردی اعرابی از بنی سلیم که سعید یا معاذ نام داشت صید
 سوسامری کرده برای خودش اهل خویش میرد عبور او بر پیغمبر افتاد و نزد آنحضرت انجمنی بزرگ بود خود را
 در میان جمع بگنجانید و گفت یا محمد سو کند بلات و عزی که با تو ایمان نیادرم این سوسمار با تو ایمان آرد
 و سوسمار را کرد و سوسما طریق فرار پیش داشت پیغمبر فرمود **أَلَيْسَ الْقَتْبُ أَقْبَلُ** پس سر بر تافت نگاه فرمود
 ای ضب عرض کرد لیت سعیدیک فرمود که راستش میکنی گفت خدای که در آسمان است عرش او در
 زمین است سلطان او در بحر است سبیل او در بهشت است رحمت او در دوزخ است عذاب او فرمود
 کیت گفت رسول پروردگار عالمیان و خاتم پیغمبران فلاح و رستگاری یا بد هر که تصدیق تو کند و زیانکار کرد هر
 کلمذیب تو نماید اعرابی چون این شنید گفت اشهد ان لا اله الا الله و هذا لا شریک له و انک عبده و رسوله
 و درین گواهی موی و بشره و ستر و حلایه من با من موافقت سو کند با خدای نبرد تو آدم و بر روی زمین بچسب و شمر
 از تو با من نبود اکنون ترا از گوش و چشم من و پدر و مادر و فرزند خود دست زد ارم پیغمبر فرمود **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ**
 برداشتی سوسمار بعد از تصدیق این شعر بخواند

أَلَا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ صَادِقٌ   قَبُولِكَ مَهْدًا وَ بَعْدُكَ هَدًى
 شَرَعْتَ كَمَا ذُكِرَ الْحَقِيفِيُّ بَعْدَنَا   عَبْدًا كَمَا مَثَالَ الْحَمِيرِ طَوَّاعِيًا
 فَيَا خَيْرَ مَذْمُومٍ وَ بَاخِرَ مَرْسَلٍ   إِلَى الْجَنَّةِ أَلَيْسَ لَيْسَ لَيْسَ دَاعِيًا
 أَنْتَ بَرَّهَانَ مِنَ اللَّهِ وَاضِحٍ   فَاصْبِرْ فَيُنَاصِقُ الْوَعْدِ اعْبَا
 قَبُولِكَ فِي الْأَخْوَالِ حَبًا وَ مَيْتًا   وَ بَعْدُكَ مَوْلُودًا وَ بَعْدُكَ نَاشِئًا

بالجمله از آن پس پیغمبر فرمود اعراب را قرآن پاموزند ششم عقیل بن ابطالب حدیث کند که در عرض سفری تشنه شدم
 و بجهت رسول بنهار بروم فرمود برو و از این کوه آب بطلب فتم و فرمان پیغمبر را کفم کوه با سخن آمد و گفت رسول
 بگوی چون مگشوف داشتم که خدای این آیت فرساده و انقوا النار التي وقودها الناس و الجنان چند نکریم
 کتابت جای من مانند عقیل گوید که وقتی پیغمبر تاب خنخواست و در میان توانست مستور بود

وقایع اقالیم بعد از هجرت رسول خدا الی زمان ما بنا

سه تن درخت را انگریست که از یکدیگر پراکنده بودند خطاب کرد که اینست درختی یعنی پو شایند مراد خندان مجتبی است
 و آنحضرت را فرزند هاشم عقیل گوید در عرض راه مشتری را نود و نه بود چون پیغمبر را انگریست بر حسب آغاز ضربه نمود
 فرمود از قوم خود چه شکایت نموده عرض کرد پیش از آنکه از نماز غنم بگذارد خواب میکنند من بپر دارم که خنده دیدم
 خداوند رسول خدا را ازین کردار منی فرمود نه منم آهونی از کرک فرار کرده بجرم که در آمد کرک از
 بیرون مردم در بیستاد و آهود آن کران بود ابو سفیان بن حرب مخزومی بن نوفل شکفتی گرفتند کرک سخن آمد و گفت عجب
 مدارید و حال آنکه امر شما از ما عجیب تر است چه محمد شمار را بتوحید میخواند شما اجابت نمیکند سوگند با خدا می کشید
 محمد ندیده و کوشی مثل وصف او شنیده ابو سفیان در مخزوم را شکفتی افزود کشت از حدین از راهی بد شد تا آنکه
 که مسلمانان گرفتند یازدهم بریده بن الحصب کوید اعراض از پیغمبر آمده گفت آمده ام معجزه بنمای تا بر یقین من افزوده
 شود فرمود چه معجزه خواهی عرض کرد این درخت را طلب کن فرمود بنزد یکت آمد شود از جانبش جوان اعرابی چنان
 کرد و اندرخت تمایل شده عروق خود را از زمین بر آورد و بنزد پیغمبر آمد و عرض کرد السلام علیک یا رسول الله
 حنی حنی مرا گفت کرد آنگاه پیغمبر فرمان داد تا درخت بجای خود شد و از دم این عباس گوید مردی بخیرت
 آمد و گفت بچه چیدانم تو پیغمبری فرمود اگر این شاخ خرمار را بطلبم و بیاید گفت گویا پیغمبر از شاخ را پیش خواند و شاخ
 باز شد و بر زمین بی حبتن کرد تا بنزد رسول خدا آمد پیغمبر فرمود اکنون باز شو پس بجای خود قرار گرفت سیزدهم
 در غزه طایف رسول خدای بر شتری سیر میفرمود خواب آلوده بد درخت سدره رسید درخت شکافت و شتر
 بگذشت و آن درخت شکافه بماند سدره النبی معروف کشت و سچکس از آن پس قطع و کس آن ستره در پیغمبر
 حدیث میزان جابر بن عبد الله است که در ایام جنگ خندق یکصاع جو و گوشت نه غاله در خانه او هزارین
 سیر کرد چنانکه در قفه خندق بشرح رفت پانزدهم چون عبد الله انصار در جنگ احد شهید شد از او ان کشت
 دام خوانان هنگام اجتنای خرمار کریان فرزندش جاریه گرفتند و شدت مطالبه دین کردند حال خلستان از ایشان
 عرضه داشت و گفت هم اکنون در میان خود بخش کنید و دست از من بردارید نپذیرد پس جابر حضرت رسول
 و استعانت جست پیغمبر فرمود این خرمار را بپذیرید یا انقضض چیزی فرود گذارید اجابت نکردند سق خرمار که همان
 و شت صد من میزان میرود بیکتن جهود میون بود پس با جابر فرمود هر صنف از خرمای باغ را دیگر جای سینه
 چنین کرد پیغمبر باید در کرت بر کرد یک انباشت بکشت و بر کنار همان انباشت بکشت نگاه و امخوانا از اطلب فرمود
 و از آن خرمار گیل کردن کردت قرض تمام و امخوانا از انباشت بخشید او اگر دو نیز چنان نمود که کجی نما از انباشت
 نکات است بروایتی سیزده و سق خرمای بجای ماند شانزدهم هنگام هجرت از که بدینه در عرض راه دسب
 گو سفند ام معبد کشید که نخل نیافته بود و شیر بد و شید چنانکه در قصه هجرت بشرح رفت هفدهم ابو هریره
 چند حضرت رسول آورد و خواستار عابرت شد پیغمبر خرمار را در کف دست مبارک آکنده گذاشت و خدیجه را
 و فرمود اکنون در نزد خود افکن و هرگاه خواهی دست در مزد کن ابو هریره چنان کرد پیوسته از آن خرمار
 و هم آنرا در هنگام قتل عثمان خانه او را غارت کردند و آن مزد در انیز بریدند ابو هریره غنمه کشت این شعر بکشت

لِلنَّاسِ هَمٌّ وَ لِلنَّاسِ هَمٌّ هَمُّ الْجَرَّاحِ قَتَلَ الشَّيْخَ عُمَانَ

در حدیث
 جابر بن عبد الله
 که در ایام جنگ
 خندق یکصاع جو
 و گوشت نه غاله
 در خانه او هزارین
 سیر کرد چنانکه
 در قفه خندق بشرح
 رفت پانزدهم چون
 عبد الله انصار در
 جنگ احد شهید شد
 از او ان کشت

جسد اول از کتاتیم من مجذبات ناسخ التواریخ

بجهت هم عمر بن الخطاب گوید در غزوه تبوک شکر مین از قلت داد بختر از اسلحه حضرت فخرمود و حکم داد تا آنچه از او بجای حاضر نموده بر نطعمه باسط کردند پیغمبر دعای بکتب بخاند ایشان چندان بخوردند که سیر شدند بسیار مانند چنانکه در مردان انباشتند نوزدهم ابوهریره گوید که گاشه زید می زد پیغمبر بود اهل صفه را بخواند و من کن همی کشیدم تا مرا نیز بخواند چون کاسه پرداخته شد اطراف آنرا فراهم کرد باندازه لغت و بر اصابع خویش نهاد و مرا بخورد بنام خداوند سوگند با خدای چندان بخوردم که سیر شدم بیستم ابوهریره گوید پیغمبر بر من گذشت که شکر را بخورد دید و بخاز در آرد و قدحی شیر حاضر ساخت و فرمان کرد تا اهل صفه را نیز حاضر کردم از آن قدح ایشان را سیر ساخت باندازه آنرا با من عطا کرد از آن آشامیدم تا سیر شدم آنگاه خود نیز پاشامید بیستم قرصی قرصی خرد جوین انس بن زیر کس دشت و رسول خدای هتاد کس باندازه آن سیر کرد و آن قرصها بجای بود بیستم و نهم عمر بن الخطاب را که فرمود تا بر چهار صد مژده سوار قمت کرد و هنوز از آن حرا بجای بود بیستم سیم رسول خدای خبر داد مسلمین را که فتح مملکت کسری قیصر کنید و کنجهای ایشان را بخش نماید و چنان بیستم چهارم قصه قرآن است که دعوی مسلمانی داد و پیغمبر خبر داد که از اهل دوزخ است و او بعد از کوشش در جهاد مجروح شد و خود را بر ختم تیر بکشت پیغمبر طال را فرمود تا نماند از داد که در بشت زود الانفس مسلما ان الله کفوئید هذا الذین بالرجل الفاجر داین قصه شرح مطور کشت بیستم پنجم رسول خدای در طواف خانه کعبه بوسیله انکرست او را از رازی که در دل نماند بیستم الهی داد ابو سفیان با خود اندیشید که چند تیر را کشت و دشته اینک بخانه روم و او را این تیر کتم پیغمبر بعد از طواف بنزد او رفت و گفت بنزد از حمت کن که او کشف تیر تو کرده ابو سفیان گفت گواهی میدهم که تو رسول خدا و اگر نه زمین واقف نشدی بیست ششم عایشه گوید پیغمبر را فرستاد تا زنی را که آنکس خطبه او دشت بود دیدار کنم رفتم و باز آمدم و کتبی نزدیم که بکار آید فرمود بمانا خالی بر چهره او دیدی که کیسوی تو از رشک بلرزد عرض کردم یا رسول الله از تو شون چیزی پوشیده دشت بیستم هفتم عبد الرحمن بن خلا و انصار گوید اتم در وقت عبدالله ابن الحارث زنی بود که پیغمبر به او میگردد بخانه او بیست هشتم کوه کوچ داد بن پیغمبر یکی از غزوات عرض کرد حضرت فرمای تا من لازم رکاب باشم و مجروحان شکر را تعهد و محافظت کنم شاید که شهادت بهره من شود فرمود در مدینه باشد که خدایت شهادت بخوانم ام و رقه را خلاصی و کنیزی بود که خواستار آزادی بودند در ایام حکومت عمر بن الخطاب او را بکشد و بگریختد عمر گفت رسول خدای گاهی زیارت ام و رقه میرد پس بام مردم خود گفت ساخته شود تا زیارت کشته او رویم و اعلام و دکنیز از دستگیر ساخته از دار در دینت بیست و نهم ابوهریره گوید پیغمبر فرمود هلاک است من بیست حلقی من از جوانان قریش خواهد بود و اکنون اگر من بخوابم نام ایشان بگویم صلابه بنی عرب بنی امیه تعبیر کرده اند بیستم انس بن مالک گوید چون آیا ایضا الذین آمنوا الا ان رفعوا اصواتهم فوق صوت النبی فرود شد ثابت بن قیس بن ثمالس که خطیبی بلند آواز بود بر خویش بر رسید و از او اختیار کرد و یکر و پیغمبر فرمود ثابت نامی بیستم سعد بن دروایتی سعد بن مغاد از بهر پرسش بخانه او شد ثابت را در زاده خانه عنده و سر افکنند یا دست او را بر رسید گفت حال من بخت بد است که بانکه خود بر بالای آواز پیغمبر برداشتم ام و از اهل دوزخ کشته ام سعد بن خبیره پیغمبر برداشت رسول خدا فرمود او را بگوی اما رضی ان تعیش سعیدا و تفضل سعیدا و تفضل سعیدا

نسخه خطی

عقد و بیدون شده است

